

**SMJERNICE ZA NRT -
PROCJENA NAJBOLJIH
RASPOLOŽIVIH TEHNIKA I
ODREĐIVANJE GRANIČNIH
VRIJEDNOSTI EMISIJA**

PROCJENA NAJBOLJIH RASPOLOŽIVIH TEHNIKA I ODREĐIVANJE GRANIČNIH VRIJEDNOSTI EMISIJA

1. Ključna je značajka IPPC direktive zahtjev da se dozvole temelje na primjeni najboljih raspoloživih tehnika (NRT). Najbolje raspoložive tehnike utvrđene su Zakonom o zaštiti okoliša. Ukratko, NRT podrazumijeva sve tehnike, uključujući tehnologiju, planiranje, izgradnju, održavanje, rad i zatvaranje pogona, koje su primjenjive u praksi pod prihvatljivim tehničkim i ekonomskim uvjetima te su najučinkovitije u postizanju najvišeg stupnja zaštite okoliša kao cjeline. Od listopada 2007. godine, sva postrojenja trebaju dobiti objedinjenu dozvolu koja određuje granične vrijednosti emisija temeljem NRT-a.

1.1 Polazište

Važno je istaknuti da NRT nije nužno najbolja od najbolje raspoložive tehnologije, već da je ekonomski najprihvatljivija za određeno postrojenje. Definicija NRT-a obuhvaća troškove i koristi različitih tehnika koje se procjenjuju. Ova se procjena temelji na sektorskom pristupu, u postupku nastajanja Referentnih dokumenata o NRT-u (BREF). Seviljski postupak ispituje tehnike koje koristi nekoliko postrojenja u određenom sektoru i donosi zaključak o NRT-u. Zaključci se obično temelje na tehnikama iz nekoliko postrojenja, a rijetko neko pojedinačno postrojenje koristi sve te tehnike zajedno.

Stoga, međusobno, unutar istog sektora, postrojenja mogu koristiti različite tehnike koje su najbolje raspoložive i najviše odgovaraju određenom postrojenju. Direktiva isto tako navodi da se tehnike ne mogu propisati. U slučaju kršenja lokalnih ili međunarodnih normi zaštite okoliša, poduzimaju se mjere koje su strože od onih koje se u pravilu smatraju najboljim raspoloživim tehnikama.

Ove smjernice pružaju informacije o određivanju NRT-a, što može pomoći u provođenju postupka izdavanja objedinjene dozvole, kao i u ispunjavanju uvjeta propisanih dozvolom. Svrha je ovih smjernica, također, pružiti pomoći podnositeljima zahtjeva u prikupljanju dokumentacije koju trebaju dostaviti uz zahtjev, kao i pomoći regulatorima u procjeni zahtjeva. Stručnjaku se koji ocjenjuje zahtjev za IPPC dozvolu (odnosno, procjenitelju) preporuča primjena ovih smjernica u svrhu omogućavanja donošenja zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama, svojstvenim za neko postrojenje, i utvrđivanja graničnih vrijednosti emisija.

Dodatne smjernice za NRT koje se temelje na posjetima postrojenjima u Hrvatskoj, pružaju informacije svojstvene predmetnom sektoru.

- Ove sektorima svojstvene smjernice predstavljaju tehnologije koje se koriste u Hrvatskoj i uspoređuju stanje s Referentnim dokumentima o NRT-u (BREF) i izvješćem o glavnim izvorima emisija i emisijama polutanata karakterističnim za postrojenja unutar sektora. BREF je dostupan za preuzimanje s internetske stranice Europskog IPPC ureda: <http://eippcb.jrc.es> .
- One donose posebne uvjete koji se tiču najboljih raspoloživih tehnika u posjećenim postrojenjima i zaključke o razvojnim mjerama koje treba provesti radi poboljšanja postrojenja. Prijedlozi mjera koje treba poduzeti radi

udovoljavanja zahtjevima BREF-a zasebni su za svako postrojenje no mogu biti korišteni za prosudbu o drugim sličnim postrojenjima.

- One izvješćuju (ukoliko je dostupno) o postojećim graničnim vrijednostima emisija u odnosu na svojstveni medij, a koje su minimalni kriterij za emisije u okoliš u postupku izdavanja objedinjene okolišne dozvole.

1.2 Primjena NRT-a u novim i postojećim postrojenjima

Kada se utvrđuje NRT za **ново** postrojenje, treba koristiti zaključke o NRT-u koje donose Referentni dokumenti ili, ako je primjenjivo, naprednije tehnike. No, uvodni dio koji je zajednički svim referentnim dokumentima navodi:

Svrha je, prema tome, pružiti opće naznake u svezi potrošnje i razina emisija koje se mogu smatrati kao odgovarajuća referentna točka pomoći u određivanju uvjeta dozvole zasnovane na NRT-u ili za ustanovljavanje općih obvezujućih pravila prema članku 9. stavku 8. Međutim, treba naglasiti da ovaj dokument ne predlaže granične vrijednosti emisija. Određivanje odgovarajućih uvjeta dozvole uključit će uzimanje u obzir posebnosti lokalnih čimbenika, kao što su tehnička svojstva predmetnog postrojenja, njegov zemljopisni smještaj i lokalni okolišni uvjeti. U slučaju postojećih postrojenja, u obzir također treba uzeti i gospodarsku i tehničku održivost unaprjeđenja postrojenja. Često će čak samo jedan cilj osiguranja visoke razine zaštite okoliša kao cjeline uključivati donošenje kompromisnih odluka između različitih vrsta utjecaja na okoliš, a te će odluke često biti pod utjecajem lokalnih okolnosti.

Kod utvrđivanja NRT-a za **postojeće** postrojenje, pri odlučivanju se u obzir može uzeti čitav raspon čimbenika radi pružanja najbolje zaštite okolišu u cjelini. Cilj je odrediti uvjete dozvole kako bi se postrojenje što je bliže moguće približilo normama postavljenima za novo postrojenje, ali uzimajući u obzir ekonomičnost, vremenski raspon i praktičnost preinaka postojećeg postrojenja. Prilog IV IPPC direktive navodi okolnosti koje treba uzeti u obzir kod utvrđivanja NRT-a na lokalnoj razini.

Kada se procjenjuje primjenjivost NRT-a ili vezanih razina emisija na postojeće postrojenje, može postojati opravdanost za odstupanja, stroža ili blaža od NRT-a kako navode referentni dokumenti. Tehnike koje najviše odgovaraju ovise o lokalnim čimbenicima pa može postojati potreba za lokalnom procjenom troškova i koristi raspoloživih mogućnosti kako bi se iznašlo najbolje rješenje. Opravdanost odstupanja od zaključaka BREF-a mora biti jasna i zabilježena.

Odstupanja mogu biti opravdana na temelju tehničkih svojstava predmetnog postrojenja, njegovog zemljopisnog smještaja i lokalnih okolišnih uvjeta, a ne na temelju profitabilnosti pojedine tvrtke.

Smjernice koje je izdala britanska Agencija za zaštitu okoliša navode da troškovi mogu biti uzeti u obzir na lokalnoj razini samo u slučajevima kada:

- bilanca troškova/koristi NRT-a za unaprjeđenje postaje povoljna samo ako predmetni dio postrojenja treba biti obnovljen; u praksi, to su slučajevi kada NRT nekog sektora može biti izražen u smislu lokalnih investicijskih ciklusa;

- treba učiniti nekoliko skupih unaprjeđenja; u ovom slučaju bi mogla odgovarati prilagodba u fazama ili program poboljšanja, pod uvjetom da ne treba dugo vremena da se uoče poboljšanja na postrojenju slabog učinka.

Uvjeti za NRT odnose se i na nova i na postojeća postrojenja, no teže je opravdati odstupanja od uvjeta NRT-a u slučaju novih djelatnosti. Za nova postrojenja, uvjeti NRT-a moraju u pravilu biti potpuno spremni prije početka rada. U slučaju nekih postojećih radnji, može nastati zahtjev za revizijom kao temeljem za utvrđivanje potrebnih prilagodbi ili programa unaprjeđenja. U takvim okolnostima, kao uvjeti dozvole bili bi postavljeni i vremenski rokovi za usklađivanje.

1.3 Što je NRT?

NRT je utvrđen Direktivom te je jasno da je NRT utvrđen na lokalnoj razini uzimajući u obzir nekoliko čimbenika navedenih u Prilogu 4 Direktive:

Kod utvrđivanja najboljih raspoloživih tehnika, sukladno definiciji u članku 2. stavku 11., uzimajući u obzir vjerojatne troškove i koristi pojedine mjere, te načela predostrožnosti i sprječavanja, u razmatranjima treba voditi računa, općenito ili u posebnim slučajevima o:

1. korištenju tehnologije s malom količinom otpada;
2. korištenju manje opasnih tvari;
3. promicanju obnavljanja i recikliranja tvari koje nastaju i koje se koriste u postupku, i, prema potrebi, otpada;
4. usporedivim postupcima, uređajima ili metodama rada koje su uspješno iskušane u industrijskim razmjerima;
5. tehnološkom napretku i promjenama u znanstvenim spoznajama i shvaćanjima;
6. prirodi, učincima i opsegu predmetnih emisija;
7. rokovima stavljanja u pogon novih ili već postojećih postrojenja;
8. dužini vremena potrebnoj za uvođenje najboljih raspoloživih tehnika;
9. potrošnji i svojstvima sirovina (uključujući vodu) koje se koriste u postupku kao i njihov energetska učinak;
10. potrebi da se opći utjecaj emisija na okoliš, kao i njihova opasnost za okoliš, spriječi ili svede na minimum;
11. potrebi da se spriječe nesreće i da se posljedice za okoliš svedu na minimum;
12. informacijama koje objavljuje Komisija sukladno članku 16. stavku 2., ili druge međunarodne organizacije.

Gore navedena točka 12. odnosi se na Referentne dokumente o NRT-u. Njih se u vremenskim razmacima preispituje i procjenjuje se tehnološki napredak, te promjene u znanstvenim spoznajama i shvaćanjima. Povremeno se, stoga, NRT mijenja.

S obzirom na praktične i ekonomske okolnosti, prihvatljivo je da pristup bude različit, ovisno je li postrojenje novo ili postojeće. Kako bi se to odredilo, postoji

nekoliko općih načela navedenih u IPPC direktivi i predgovoru BREF-a. Između tih načela, dva su naročito važna:

a) troškovi tehnike moraju biti mjereni prema šteti po okoliš koju bi mogla spriječiti; što veća šteta, to se mogu opravdati i veći troškovi prije no što se tehniku uzme u obzir kao da je nerazpoloživa

b) cilj je spriječiti emisije koje štete okolišu ili smanjuju emisije što je više moguće, uzimajući u obzir troškove i prednosti; kada bi primjena za određeno postrojenje posebnog NRT-a uzrokovala štetu, primjena bi morala biti ukinuta ili bi se morale uvjetovati strože mjere.

Komisija je načinila BREF „Bilješku o gospodarskim pitanjima i pitanjima prijelaza (onečišćenja) iz jednog u drugi medij prema IPPC-u”. Postoji nada da će se time na razini Europe ići dalje sa zagovaranjem za postojeća postrojenja. U međuvremenu, britanske su H1 smjernice (o procjeni zaštite okoliša i ocjeni NRT-a) priznate kao vrlo korisne za izradu analize troškova i koristi i procjena utjecaja na okoliš pojedinačno za svako postrojenje. H1 sadrži mnogo posebnih pojedinosti o britanskoj politici i pravnom sustavu i čini se vrlo složenom. Može biti pojednostavljena, prilagođena i preinačena kako bi odgovarala za korištenje Hrvatskoj.

U skladu s Prilogom IV IPPC direktive, izrazita težina može se pripisati prirodi i učinku emisija, datumu puštanja u pogon postrojenja i dužini vremena potrebnog za uvođenje najboljih raspoloživih tehnika. Nadalje, treba uočiti da će troškovi i koristi mjere vjerojatno biti različiti od onih kod starijeg postrojenja. Cijela procjena mora biti načinjena u svjetlu razmjera onečišćenja koje nastaje. To se može procijeniti u smislu Standarda kvalitete okoliša (EQS). Ondje gdje EQS nije usvojen, moguće je primijeniti Akcijske razine zaštite okoliša (eng. EAL). Te su akcijske razine izvedene iz poznatih podataka o toksičnosti kao razine Svjetske zdravstvene organizacije ili učinaka koncentracija u okolišu na osjetljive primatelje. To nisu pravno obvezujuće razine, no mogu pružiti pouzdano polazište u odnosu na koje je moguće procijeniti utjecaj na okoliš.

H1 govori o Akcijskim razinama zaštite okoliša (EAL) a uključuje i odjeljak o troškovima i koristima. Primjena metodologije stoga je izrazito korisna a u britanskoj praksi zahtijeva se od operatera da uvrsti ovu procjenu kao dio zahtjeva koji podnosi. Stručni se procjenitelj mora osvrnuti na to, ukoliko je primijenjeno.

U mnogim slučajevima, iako se mora provesti analiza posebnosti pojedine lokacije, vjerojatno će NRT za to specifično postrojenje biti istovjetan zatečenom stanju ili blizu istomu, barem u početku. Međutim, nužno je tijekom vremena krenuti k strožim normama no što je postojeći NRT, na osnovu drugih tehnika koje postaju raspoložive u smislu troška i koristi po okoliš u budućnosti.

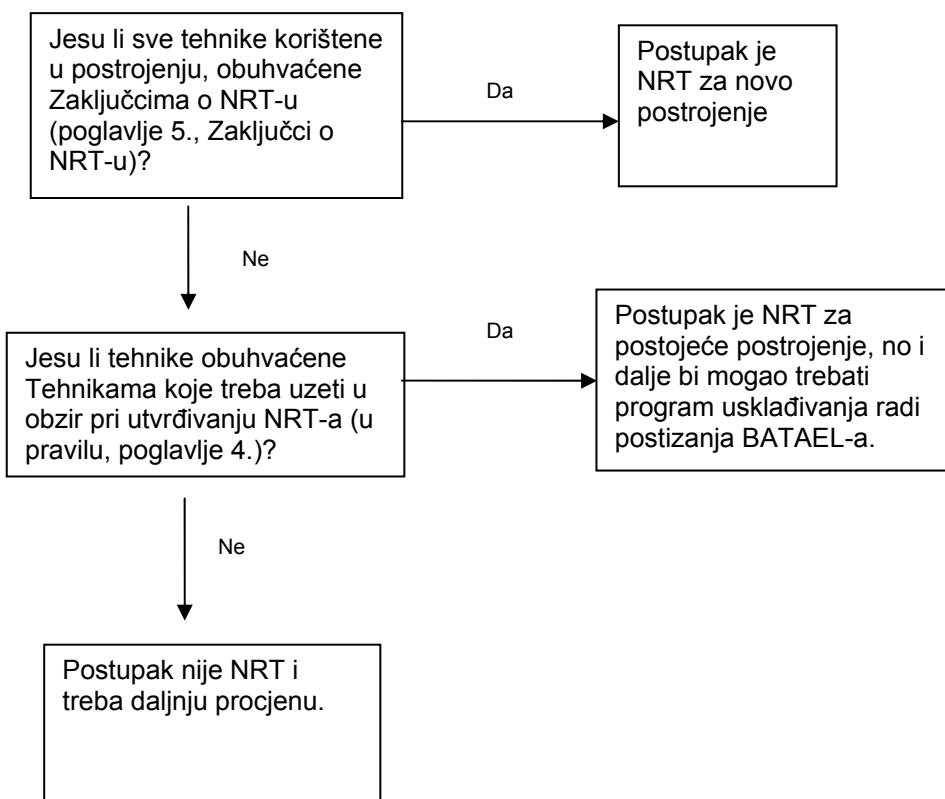
Poboljšanje ili program usklađenosti je mehanizam uz pomoć kojega postojeća postrojenja mogu s vremenom krenuti k strožim normama od NRT-a. U odnosu na neke tehnike, vremenski rasponi su utvrđeni u tehničkim smjericama nekih država članica EU-a. One su podložne okolnostima svojstvenim za pojedinu lokaciju. Mnoge tehnike poput poboljšanja kontrole postupaka i poboljšanje upravljanja pitanjima zaštite okoliša mogu postići značajne rezultate i moguće ih

primijeniti u kratkom vremenu. Ove tehnike mogu biti primjenjive na više postrojenja, i trebala bi ih obuhvatiti analiza troškova i koristi. Gore navedeno BREF izvješće Komisije i zaključci o NRT-u sadrže reference za pogodne metodologije.

Referentni dokumenti o NRT-u ne sadrže obvezne granične vrijednosti, već vrijednosti emisija koje su postignute korištenjem tehnika opisanih u poglavlju o NRT-u.. One su poznate kao granične vrijednosti emisija pridružene NRT-u (eng. BATAEL). Vrijede za novo postrojenje na koje se ne odnose ograničenja vezana za prostor ili infrastrukturu. U svezi postojećih postrojenja, gdje postoje neka ograničenja, govori poglavlje 4. BREF-a: „Tehnike koje treba uzeti u obzir pri utvrđivanju NRT-a”. Ovo je vrlo koristan izvor podataka o mogućim tehnikama koje omogućavaju da razine emisija budu blizu BATAEL-a. Ovo poglavlje svakog referentnog dokumenta sadrži primjere tehnika koje su uspješno korištene u predmetnom sektoru, kao i važne Tehnike upravljanja i kontrole postupka. Dodatno, tu su i informacije o troškovima, primjenjivosti, pitanjima prijenosa između medija, itd.

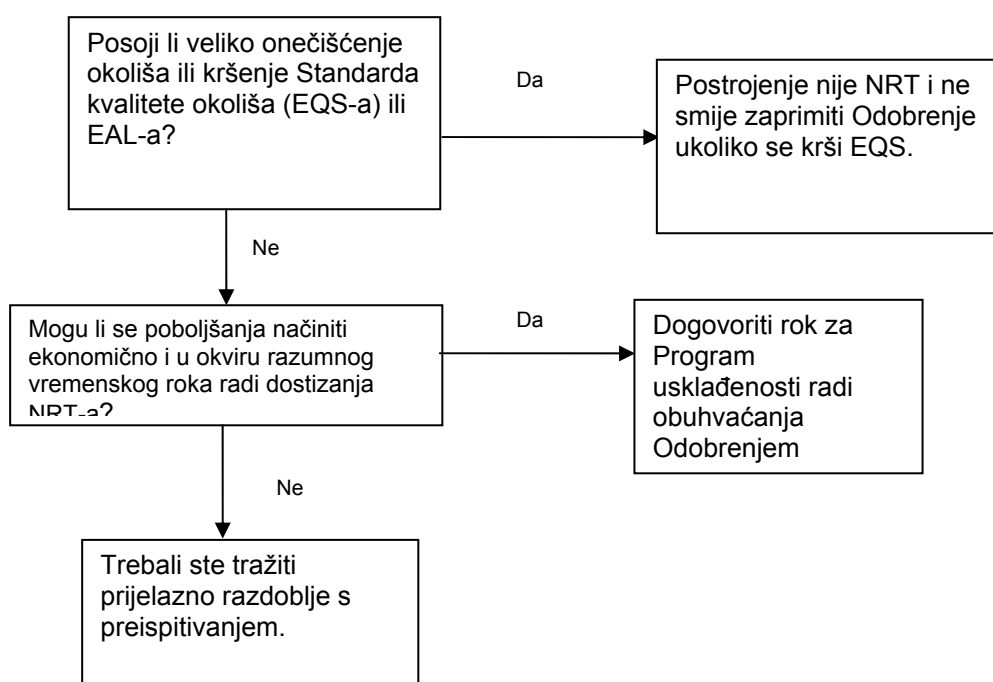
Referentni dokumenti o NRT-u, kao i druge smjernice koriste se radi sastavljanja nekoliko sektorskih smjernica. Te smjernice donose tumačenje o tome što je NRT. U konačnici, ovi će dokumenti pomoći industriji da opravda NRT za novo ili postojeće postrojenje, ili da opravda programe usklađenosti.

Postupak je prikazan sljedećim dijagramom:

Stoga, za postojeću djelatnost može biti prihvatljiv manje strog prijedlog kada se djelatnost obavlja prema normi bliskoj zaključku o NRT-u i ne uzrokuje štetu po okoliš. U takvom slučaju, zamjena starog postrojenja novim tehnikama samo radi maloga smanjena emisija može nametnuti neproporcionalni trošak. Računalni program koji je razvila britanska Agencija za zaštitu okoliša radi potpore H1 smjernicama omogućava da se to provede unošenjem odgovarajućih podataka u program.

U takvim slučajevima, podnositelj zahtjeva treba predložiti Program poboljšanja ili usklađivanja koji će dovesti postrojenje što je bliže moguće NRT-u za novo postrojenje, unutar vremenskog raspona dogovorenog s regulatorom.

1.4 Određivanje graničnih vrijednosti

Prilikom procjene zahtjeva i utjecaja postrojenja na okoliš i ljudsko zdravlje, stručni procjenitelj mora razmotriti nekoliko pitanja povezanih s popisom onečišćujućih tvari u Prilogu III. IPPC direktive. Dolje naglašeni koraci koje treba poduzeti predstavljaju prijedlog metodološkog pristupa radu putem procjene a radi utvrđivanja GVA ili ekvivalentnih parametara.

Uvod u poglavlje o zaključcima o NRT-u koji se koristi u svim Referentnim dokumentima navodi:

Namjera je da opći NRT u ovom poglavlju bude referentna točka prema kojoj treba prosuditi tekuću izvedbu postojećeg postrojenja ili ocijeniti prijedlog za novo postrojenje. Na ovaj način, pomaže se pri određivanju odgovarajućih "na NRT-u zasnovanih" uvjeta za postrojenje ili uspostavi opće obvezujućih pravila prema članku 9. stavku 8. Očekuje se da nova postrojenja mogu biti projektirana tako da im je izvedba na istoj li čak višoj od ovdje predstavljenih općih razina NRT-a. Isto tako, smatra se da bi se postojeća postrojenja mogla pomaknuti prema općim razinama NRT-a ili čak i bolje, ovisno o tehničkoj i ekonomskoj primjenjivosti tehnika u svakom zasebnom slučaju.

Granične vrijednosti emisija pridružene NRT-u, navedene u BREF-u, donose ciljane razine prema kojima može biti procijenjena izvedba postojećeg postrojenja te izvedena mnoga poboljšanja radi postizanja objavljenog raspona graničnih vrijednosti emisija pridruženih NRT-u. Preporuča se da operater predloži poboljšanja u primjeni, no u odsustvu realističnih prijedloga, treba predložiti program poboljšanja. Poboljšanja mogu pokriti nekoliko pitanja, od onih koja se tiču temeljnih promjena do onih koja zahtijevaju dostavu informacija ili podataka koji su trebali biti navedeni u zahtjevu.

Slijedi primjer programa poboljšanja.

Tablica xxx: Zahtjevi iz programa poboljšanja

Referenca	Zahtjev	Datum
Poboljšanja klase 5. – Potrebne temeljne izmjene u postupka		
Poboljšanja klase 4. – Potrebna značajna investicija		
	<ul style="list-style-type: none"> Operator će unaprijediti ili zamijeniti spalionice koje služe postrojenju za proizvodnju akrilonitrila 1 i 2 i osigurati da primjenjuju NRT. Operator će zamijeniti plamenike na uređaju za loženje s plamenicima s ultra niskim Nox, temeljem programa izmjena priloženog Zahtjevu. 	1-4-05 1-6-05
Poboljšanja klase 3. – Potrebni novi ili poboljšani postupci		
9.2	<ul style="list-style-type: none"> Emisije iz baklji koje opslužuju **, **, *** i *** bit će smanjene koliko god je moguće u praksi. Izvješće o aktivnosti baklji bit će dostavljeno Agenciji. Fugitivne emisije preispitivat će se godišnje i vezano će izvješće s pojedinostima o tim ispuštanjima i mjerama poduzetih za njihovo smanjenje bit dostavljeno Agenciji. 	01-12-06
Poboljšanja klase 2. – Potrebne probe ili studije, rezultati revizija, itd.		
9.3	<ul style="list-style-type: none"> Operator će dostaviti pregled cjelovitog Upravljanja energijom rafinerije u svrhu optimiziranja potrošnje energije. 	01-06-07
Poboljšanja klase 1. – Potrebno dostaviti informacije koje nisu dostavljene uz zahtjev		
	<ul style="list-style-type: none"> Operator će procijeniti značaj emisija sumpornog dioksida iz različitih postupaka u postrojenju i odrediti prioritete u svezi svakog zasebnog izvora. 	01-02-08

1.4.1 Korak 1. – Postoji li emisija ove tvari i koji je učinak?

Procjenitelj mora ustanoviti vjerojatnost da su potencijalno opasne tvari prisutne u postrojenju ili da budu ispuštene iz postrojenja. Procjenitelj se treba uputiti na raspon emisija povezanih s primjenom NRT-a, kako je navedeno u referentnim dokumentima za određenu tvar, radi mjerenja veličine odstupanja od BATAEL-a. Preporučljivo je da operator u svom zahtjevu primjeni H1 kako bi se ustanovile tvari i njihov utjecaj.

1.4.2 Korak 2. – Je li to značajno za lokalni okoliš ili u širem rasponu, uključujući prekogranični utjecaj?

Razmarati treba dalje samo one onečišćujuće tvari koje su prisutne ili je vjerojatno da budu prisutne u značajnim količinama. Isto je tako važno zabilježiti u objašnjenju zašto se ne koristi GVE kao u drugim slučajevima u svrhu

opravdanja; odnosno potrebna je izjava poput „prisutna je, no na beznačajnim razinama” (križna referenca na operaterovo objašnjenje) ili „tvar nije prisutna”.

Granične vrijednosti emisija ili sukladne mjere treba razmotriti za polutante, ukoliko postoji vjerojatnost da će ih postrojenje ispuštati u znatnim količinama. Nažalost, IPPC direktiva ne definira “znatno” (iako neke smjernice poput H1 pokušavaju to definirati i procjenitelji ih mogu uzeti obzir). Procjena što je to “znatno” temelji se na pojedinostima specifičnim za smještaj. Primjerice, istovjetna postrojenja s istovjetnim emisijama (i količinama/razinama emisija), jedna je smještena u unutrašnjosti a druga na obali; njihove emisije mogu biti razmatrane različito zbog posebnosti u odnosu na smještaj. Ono što bi moglo imati potencijalno značajan utjecaj u unutrašnjosti, može imati manji na obali, primjerice emisije klora ili sulfata.

H1 omogućava takvu procjenu i preporučljivo je da operater napravi procjenu koju zatim može revidirati procjenitelj.

Važno je uzeti u obzir lokalne i prekogranične učinke/utjecaje. Ono što se možda ne promatra kao da ima negativan utjecaj lokalno, može stvarati ozbiljno onečišćenje na širem području. Primjer za ovo mogu biti emisije sumpornog dioksida koje se ne smatraju problematičnima lokalno no na širem zemljopisnom području mogu imati značajan učinak (padanje na/u tlo, u obliku kiselih kiša, itd.).

Ukoliko stručni procjenitelj nije siguran je li tvar znatnog učinka ili ne, trebao bi pretpostaviti da jest.

Napomena: za tvari koje se vjerojatno neće ispuštati u znatnim količinama, može biti potrebno utvrditi GVE ili ekvivalentan parametar. Primjer za ovo je dioksin koji se ispušta u zrak i neke štetne tvari koje se ispuštaju u vodu. U slučaju takvog zahtjeva, stručni procjenitelj mora navesti objašnjenje zašto se to traži.

1.4.3 Korak 3. – Možemo li tvari svrstati u skupine?

GVE (i ekvivalentni parametri) mogu biti utvrđeni za skupinu tvari. Primjerice, ukoliko ispušteni efluent sadrži mješavinu alkohola. GVE može biti utvrđen za KPK radi kontrole mješavine alkohola, kako bi se izbjeglo naporno ispitivanje za svaki alkohol posebno, uz uvjet da je točno određeno što pokriva mjerenje KPK.

Ekvivalentni parametri mogu biti točno određeni i za skupine tvari izdvajanjem jedne tvari kao pokazatelja. Primjerice, plin s odlagališta je mješavina kemikalija; ekvivalentni parametar mogao bi se odnositi na hidrogen sulfid ili CO₂. Ukoliko bi predmetni plin s odlagališta mogao bio zapaljen, uvjeti vezani uz dimnjak s bakljom mogu biti uključeni radi osiguranja da uvjeti spaljivanja budu optimizirani.

1.4.4 Korak 4. – Treba li odrediti GVE ili ekvivalentni parametar?

Ukoliko se određuje GVE, ključno je osigurati da se parametar/emisija može pratiti i/ili mjeriti. Moglo bi biti kontraproduktivno ustrajati na praćenju i mjerenju emisije ondje gdje ne postoji odgovarajuće ispitivanje, gdje je metoda preskupa da bi se provodila učestalo, ili ako je razmještaj postrojenja / postupka neodgovarajući za takvo praćenje, itd. Dostatne informacije u obliku protokola o praćenju, trebao bi u dozvoli dostaviti regulator, radi upućivanja operatera kako

mora prikazati usklađenost, odnosno metodu praćenja, postupak procjene i učestalost praćenja. Ukoliko se tvar ne može pratiti ili ju je teško pratiti, tada se može primijeniti ekvivalentni parametar.

Primjer: za silos, prašina može biti značajna tvar. Stručni bi procjenitelj možda htio odrediti GVE, no prašinu je teško izmjeriti i pojavljuje se na mahove. Stoga, mogla bi se primijeniti ekvivalentna mjera, kao što je otkrivanje puknuća vreće, kako bi se dokazalo da su filtri neoštećeni, što uključuje:

- a) detektor koji ima alarm i ukazuje kada je vreća filtra napukla, i/ili
- b) program održavanja ili
- c) pokrivenost visoko osjetljivim alarmnim sustavom.

Određujući ekvivalentne mjere, stručni procjenitelj mora osigurati da se iste mogu procijeniti te da će učinkovito nadzirati tvar.

1.4.5 Korak 5. – Postoji li mogućnost kršenja EQS-a?

Odredivši NRT za postrojenje i razmotrivši GVE ili ekvivalentne parametre, stručni procjenitelj provjerava postoji li prijetnja kršenja Standarda kvalitete okoliša. Ukoliko postoji, tada se moraju primijeniti GVE strože no što je to naznačeno primjenom NRT-a.

1.4.6 Korak 6. – Proporcionalni pristup

Nakon gore navedenih koraka, stručni procjenitelj mora provjeriti hoće li GVE ili ekvivalentni parametri donijeti koristi okolišu. Ukoliko ne, procjenitelj mora preispitati GVE ili ekvivalentne parametre ili čak odlučiti jesu li potrebni.

Primjer ovakvog pristupa možemo prikazati uz pomoć cementare. U ovom slučaju postoji nekoliko točaka ispuštanja emisija u zrak koje nemaju isti utjecaj na okoliš. Glavni dimnjak peći ima veliku masu emisije, pa je manja GVE (u mg/m³) opravdana temeljem ove mase emisija koja je puno veća u usporedbi s masom emisija iz postrojenja koja su cement stavljala u vreće. Važno je upamtiti da GVE može biti izražena kao koncentracija, kao masa emisije (npr. tona/godišnje) ili kao oboje: masa i koncentracija.

To je “proporcionalan pristup”, kako bi učinjeni napor kao i trošak operatera trebalo biti usporediv s rizikom po okoliš i koristima za okoliš koje treba postići.

Kada je moguće, glavna pitanja zaštite okoliša treba utvrditi na početku procjene i otuda moraju biti od glavnog interesa za procjenu o okolišu. Kada je primjenjivo, Odbor koji je utvrđen Zakonom o zaštiti okoliša može pomoći pri utvrđivanju ključnih aspekata za sektor.

1.5 BILJEŽENJE ODLUKA

Sve donesene odluke i aktivnosti poduzete tijekom postupka procjene moraju biti zabilježene u dokumentu o odlukama (ili u dijelu dozvole koji pojašnjava zašto je izdavalac dozvole donio pojedinu odluku), sa sveobuhvatnom ali sažetom bilješkom o razlozima svake odluke.

1. Cilj je dokumenta o opravdanosti da pojasni i opravda zašto je odlučeno da se dozvola izda (ili ne) i zašto su u dozvoli postavljeni baš ti uvjeti (a ne neki drugi), odnosno gdje su to prihvaćeni prijedlozi operatera a gdje postavljeni uvjeti.
2. Razlozi odluke bit će uneseni u dozvolu a ove smjernice pružaju okvir za prikaz opravdanosti, koji, ako se slijedi, prikazuje da su obuhvaćena sva nužna pitanja.
3. Najvažnija pitanja kojima se treba baviti uglavnom su opravdanost NRT-a (uključujući troškove i koristi), uključivanje uvjeta kojima se utvrđuju glavne operativne tehnike, prateće GVE i program poboljšanja.
4. Dio postupka opravdanosti treba navesti moguće emisije iz postupka i usporediti ih s razinama u okruženju i odgovarajućim EQS-om korištenjem utvrđene metode modeliranja disperzije u okruženju. Ondje gdje se ne udovoljava standardima tehničkih smjernica ILI gdje se utvrdi da su emisije "značajne", treba biti uključena analiza NRT-a, pojašnjavajući zašto su tekući prijedlozi vezani uz uvjet/e poboljšanja zapravo NRT. Analiza se NRT-a treba sastojati od kratkih razmatranja alternativnih tehnika koje bi utjecale na predmetne emisije.
5. Ukoliko postoji posebno pitanje u odnosu na lokaciju, primjerice vezano uz Naturu 2000, tada objašnjenje opravdanosti mora biti načinjeno u sprezi s konzervatorom na području zaštite prirodne baštine.
6. Operatere treba potaknuti na korištenje H1 i računalnog programa koji to podržava kao dio zahtjeva i dijela iznošenja opravdanosti stavki. Na ovom je stupnju, postupak više transparentan.
7. Treba imati na umu da za sporne zahtjeve, koji su temom dugotrajnih konzultacija i/ili im prijete pravno osporavanje, sveobuhvatni dokumenti o odluci moraju iznijeti i sveobuhvatna objašnjenja opravdanosti donesenih odluka, npr. kod prihvaćanja ili odbijanja zahtjeva, za svaki navedeni uvjet kod svake izdane dozvole. Ista temeljna načela i dalje vrijede kako je gore opisano, no objašnjenja moraju biti cjelovita i jasna po svakom pitanju.